

Byggebranchen fastholder medarbejdere på trods af aktivitet i frit fald

TEMAANALYSE

Byggebranchen holder fast i deres medarbejdere på trods af en enorm byggeaktivitetsnedgang. Mangel på kvalificeret arbejdskraft og stort fald i fremtidens udbud af faglærte, får virksomhederne til at tøve med at opsiges deres ansatte. Ordrebøgerne skrumper dog, og dette varsler beskæftigelsesnedgang.

Byggebranchen fastholder medarbejdere på trods af, at aktiviteten er i frit fald

Danske byggevirksomheder har i løbet af det seneste år oplevet en enorm nedgang i byggeaktiviteten. Til trods for det har byggevirksomhederne undgået at afskedige deres ansatte, men prøver så vidt muligt at tilpasse virksomhedens udgifter af anden vej. De seneste par år har været præget af en utrolig høj mangel på kvalificeret arbejdskraft, samt et stort fald i forventningerne til antallet af nyuddannede faglærte i fremtiden. Virksomhederne står altså tydeligvis i et dilemma, som kan komme til at betyde flere konkurser i fremtiden. Det danske arbejdsmarked er nemlig ikke så fleksibelt, som man umiddelbart bryster sig af, når manglen på faglært arbejdskraft er så stor, at virksomhederne fastholder de ansatte trods enorm nedgang i aktiviteten.

Hovedpointer fra undersøgelsen

- Byggebranchen fastholder deres ansatte. Mens byggeaktiviteten er i frit fald, er beskæftigelsen i byggeriet konstant.
- Siden sidste år er antallet af kvadratmeter ved igangværende byggeri faldet med 25 pct.
- Aktiviteten for påbegyndt byggeri varslers ilde for den fremtidige udvikling for aktiviteten i det igangværende byggeri.
- Faldet i byggeaktiviteten har haft særlig stor betydning for ordrebøgerne i følgende faggrupper: murer-, maler- og glarmestervirksomheder

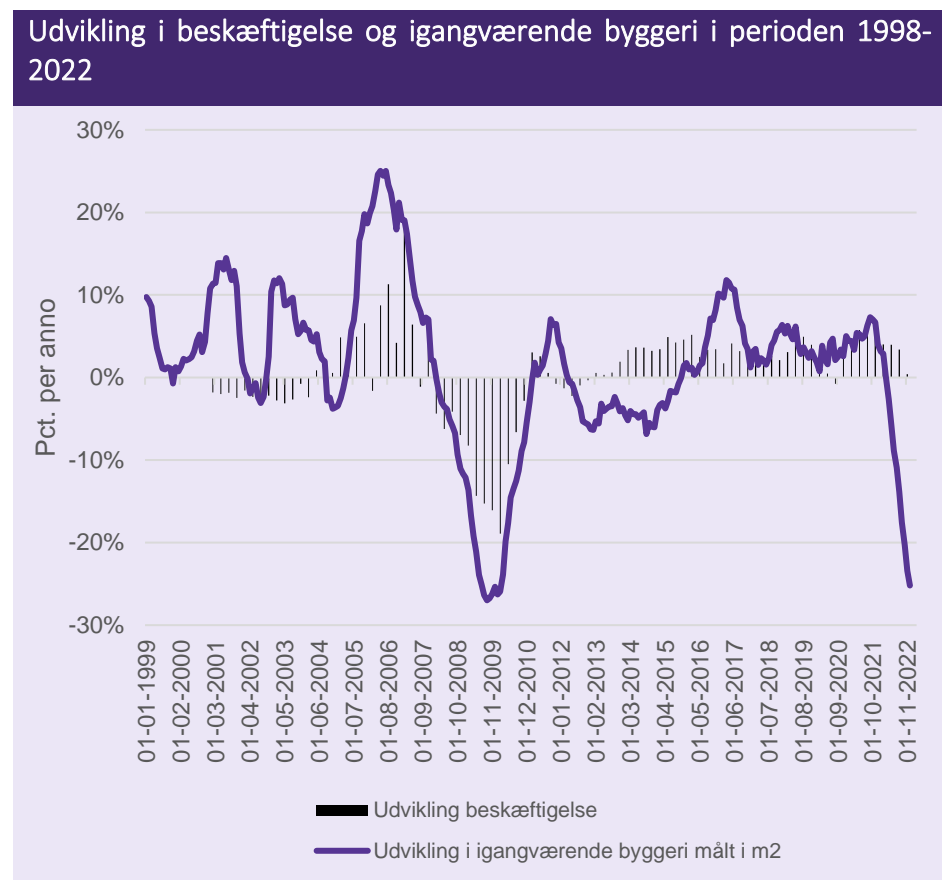
Fald i byggeaktiviteten siden sidste år:

25%

Virksomhederne holder på deres ansatte trods tilbagegang

Som det fremgår af nedenstående figur, har der i perioden fra 1998 til 2022 været en tendens, hvor udviklingen i beskæftigelsen har fulgt med den igangværende byggeaktivitet. Dvs. stiger byggeaktiviteten, stiger beskæftigelsen og omvendt. Det ses bl.a. i årene under og efter finanskrisen, hvor beskæftigelsen dykkede markant i takt med mindre byggeaktivitet, mens den negative udvikling gradvist blev reduceret, da aktiviteten kom tilbage på normalt niveau. Dog er der den seneste tid ikke sket et fald i beskæftigelsen, på trods af, at den igangværende byggeaktivitet er faldet med 25 pct. sammenlignet med sidste år.

Byggebeskæftigelsen falder ikke trods stort fald i byggeaktiviteten

Kilde: SMVdanmark pba. Danmarks Statistik

Figur 1

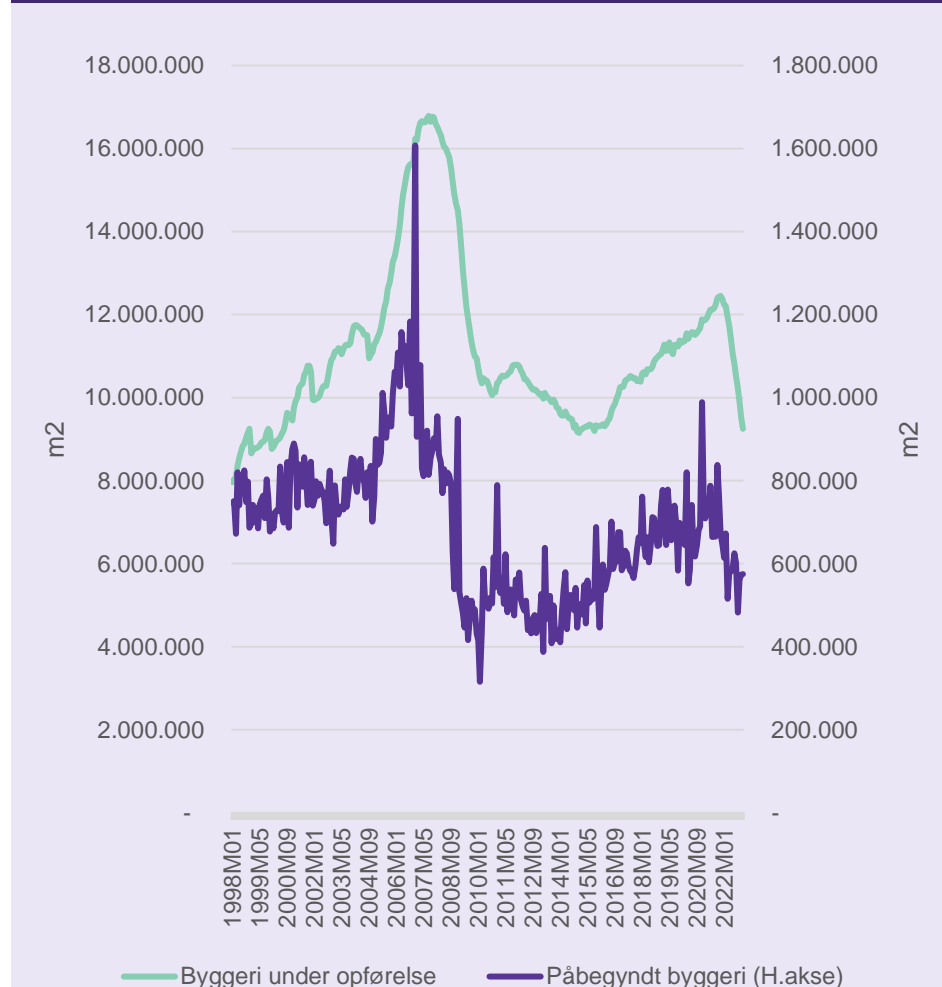
Anm.: Antallet af beskæftiget dækker over beskæftiget efter arterne: Nybyggeri og tilbygning, reparation og vedligeholdelse, anden virksomhed, kontorarbejde og ikke på arbejde pga. dårligt vejr, ferie, sygdom, undervisning. Anlægsvirksomheder er ikke inkluderet.

Risiko for yderligere fald i det igangværende byggeri

Sammenligner man de igangværende byggerier med de påbegyndte, kan man se, at udviklingerne følger hinanden nogenlunde parallelt. Som man bl.a. kan se det seneste år, er antallet af igangværende byggerier målt i kvadratmeter gået fra 12.233.379 m² til 9.250.191 m², mens det for påbegyndte byggerier er faldet fra 613.945 m² til 574.943 m². Med faldet i det påbegyndte byggeri er der dog grund til at frygte, at udviklingen i det igangværende byggeri vil falde, idet disse har betydning for hvor mange byggerier, der vil beskæftige branchen på længere sigt. Særligt byggeaktiviteten på parcelhusområdet er faldet på det seneste.

Fald i påbegyndt byggeaktivitet varslers ilde for den samlede byggeaktivitet

Udviklingen i antal påbegyndte byggerier og igangværende byggerier i perioden 1998-2022 (Opgjort i antal kvadratmeter)

Kilde: SMVdanmark pba. Danmarks Statistik

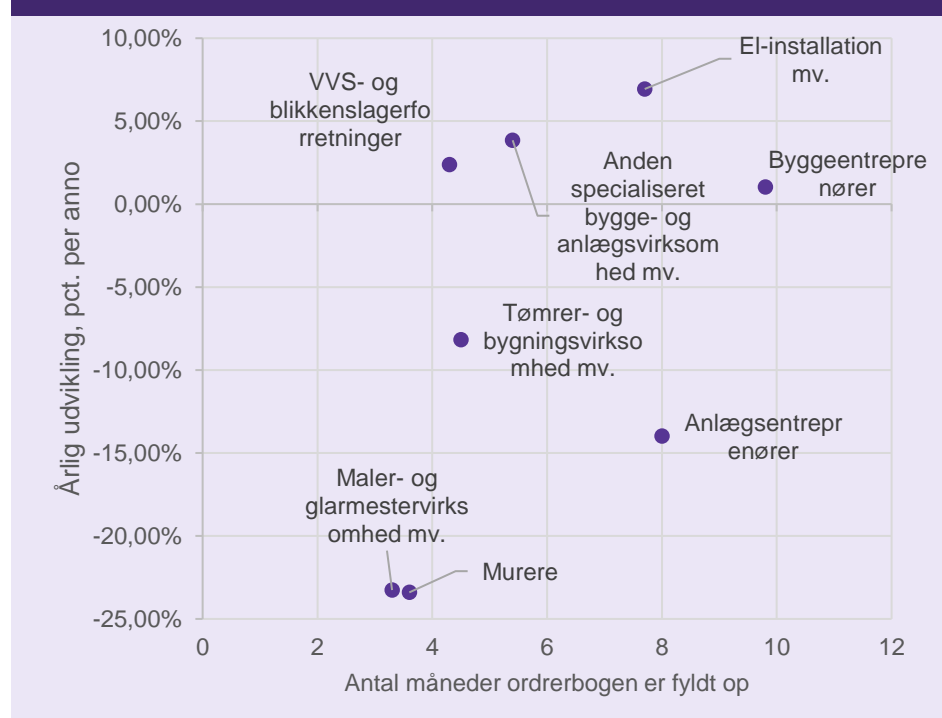
Figur 2

Særligt murer-, malere og glarmestere kan blive udfordret af fallende igangværende byggerier

Færre igangværende byggerier har fået særlig betydning for murer-, maler- og glarmestervirksomheder

Den store nedgang i det igangværende byggeri rammer særligt nogle faggrupper inden for bygge- og anlægsbranchen. Ser man på tømrerne, murerne og malerne i nedenstående plot fremgår det, at særligt disse brancher i løbet af det seneste år har oplevet en markant nedgang i størrelsen på deres ordrebog. Disse faggruppers ordrebog afhænger naturligt også i højere grad af antallet af byggede kvadratmeter end f.eks. el-installatører.

Forskellige branchers varighed i ordrebogen, opgjort i mdr. og udvikling siden sidste år, februar 2023

Kilde: SMVdanmark pba. Danmarks Statistik

Figur 3

Konklusion og politikforslag

Byggebranchen holder fast i deres medarbejdere på trods af en enorm byggeaktivitetsnedgang. Mangel på arbejdskraft og stort fald i fremtidens udbud af faglærte får virksomhederne til at tøve med at opsiges deres ansatte jf. [SMVdanmarks analyse](#). Dog afspejles det store fald i byggeaktiviteten i flere faggruppers ordrebog. Derfor må det forventes, at beskæftigelsen inden længe dykker markant.

Derfor opfordrer SMVdanmark bl.a. til, at kommunerne fokuserer på at forkorte sagsbehandlingstiden for byggesager. En tidligere analyse fra SMVdanmark viser nemlig, at der bliver spildt 2,1 millioner dage årligt på unødigt lang sagsbehandling i byggesager. Hvis kommunerne skærer

i sagsbehandlingstiden, vil det puste markant til aktiviteten i bygge- og anlægsbranchen.

Derudover kan kommunerne med stor fordel indføre en fast track ordning for særligt at reducere byggesagsbehandlingstiden for grønne initiativer såsom energieffektiviserende byggeri.

Politikerne kan desuden hjælpe bygge- og anlægsbranchen ved ikke at skære unødvendigt hårdt i det offentliges anlægsinvesteringer for derved at bruge bygge- og anlægsbranchen som stødpude for den aktivitet, der skal trækkes ud af økonomien for at dæmpe inflationen.

Kontakt

Konsulent Lasse Lundqvist, tlf. 41 29 20 09, lundqvist@SMVdanmark.dk.

Juniorkonsulent Gustav Vind Rasmussen, tlf. 60 49 56 19, vind@SMVdanmark.dk

SMVdanmark, marts 2023